

ROMANUS & SELLING

Perilla FRIECSOHN

300
grader

KRIMINALROMAN

PERNILLA ERICSON

300 grader

**ROMANUS
& SELLING**

www.romanusselling.se

ISBN 978-91-89051-11-9

Copyright © Pernilla Ericson 2020

Omslag: Helena Hammarström

Tryck: ScandBook UAB, Litauen 2020

2023

Det är bara ännu en varm sommar.

I

FÖRST ÄR KENNETH inte säker på vad det är som väcker honom. Det är behagligt under täcket och huvudet är dimmigt av sömn. Rummet vilar i ett grådaskigt dunkel, det knappa mörker en sommarnatt i juli kan uppåda. Den digitala klockan på nattduksbordet visar 02:03 med klarröda siffror. Men när kroppen vaknar till och sinnena skärps känner han den. Lukten. Det luktar brand, som av trä som brinner och plast som smälter någonstans i närheten. Det borde inte vara möjligt att det brinner. Det är ju strängt eldningsförbud, man får ju inte ens grilla. Vad är det för dåre som har vågat trotsa det?

Han sätter sig upp, föser täcket åt sidan och blickar ut genom det breda fönstret mitt emot sängen. Brinner det hos grannen? Är det någon som har tänt på i skogen? Han kisar, anstränger sig för att se. Allt han kan urskilja är de mörka konturerna av skogen, och natthimlen där ovanför. På håll anar han det svaga blänket från de nyanlagda dammarna. Ingen glöd, ingen rök.

Men när han sätter de bara fotsulorna på golvet känner han att golvbrädorna är varma. Alldeles för varma. Först då blir han klarvaken, det är som att alla sinnen duschas i iskallt vatten. Han far upp.

Brandlukten blir allt skarpare nu, och det sticker i ögonen, retar luftvägarna. Han vacklar till där han står, är nära att

tappa balansen och måste ta stöd mot sängen. Det snurrar i huvudet, det är svårt att tänka, att alls fungera. En stark känsla av överklighet griper honom, som om han drömde. Han hinner tänka att det är tur att hans fru tagit med sig ungarna till svärmor. Att hon bad honom dra åt helvete. Hennes ord ekar inom honom efter hennes korta, rasande utbrott. Hon talade visserligen lågt, så lågt att inte barnen skulle höra. Sedan dess har hon fyllt hans mobil med anklagande sms. Nu är han nästan tacksam över hennes ilska, för att han bara behöver rädda sig själv nu. Han är helt ensam.

Var har han mobiltelefonen? Ligger den kvar i jackfickan på nedervåningen? Ja, han lämnade den där för att slippa se hennes arga meddelanden. Han hade ändå inga svar att ge henne.

Han har bara t-shirt och kalsonger på sig, så han rycker åt sig ett par mysbyxor, kör ner ena benet i dem och börjar krångla på sig dem. Tanken far som en blixtnedslag genom huvudet. Helvete, han måste hämta datorn i arbetsrummet! Slutrapporten till jobbet, där två dagars nattmangling av provanalyser redovisas, och den senaste versionen ligger på datorbordet. Hur kunde han vara så slarvig och strunta i att säkerhetskopiera?

Svärande rycker han upp dörren och är mitt i steget, på väg mot arbetsrummet längre ner i korridoren, när hettan träffar honom som en tackling i bröstet. Han vacklar baklänges. Nu ser han röken, den väller upp från nedervåningen, och den är svart. Han hör elden, det sprakar och knastrar nedifrån, som ett djur med våldsam hunger som äter sig uppför trappan. Det blir med ens tungt att andas. Ögonen rinner. Det dunkar och smäller nere i köket, som om någon slog i väggarna. Små explosioner, urladdningar.

För ett ögonblick står han som förstenad innanför tröskeln, och sedan tvärvänder han. Han har glömt slutrapporten, han har inte en tanke på vad han mer skulle vilja rädda i huset.

Paniken gör tankarna suddiga, hjärtat verkar plötsligt för stort för bröstet, som om det hotar att hamra sig ut. Han rusar fram till fönstret. Han kan hoppa ner på taket utanför och rädda sig den vägen. Med fingrarna skjuter han upp fönsterhaken och sliter och drar sedan i handtaget. Först bestämt, och sedan allt mer frenetiskt. Han klöser och rycker i det jävla satans fönstret som vägrar öppna sig. Det sitter som fastkilat, det går inte att rubba. Han försöker med det andra fönstret i rummet, samma sak.

Han lyfter blicken mot natthimlen utanför, ser sitt eget desperata ansikte speglas där. Vansinnet i blicken. Han känner inte igen sig. Ansiktet där utanför tycks för ett ögonblick grina mot honom, le brett. Har skrällen fått honom att fullständigt tappa förståndet? Ögonen tåras av röken, han blinkar och blinkar, stirrar på det förvridna leendet, och ett minne retar honom någonstans i bakhuvudet, växer sig större. En inre bild av ett lekfullt spel som spårade ur. Som en fotoblixt som smäller upp i huvudet, och hela kroppen vrålar till svar. Skrällen skär i honom. Han måste ut!

Instinkten styr honom nu. Han far runt och sliter åt sig nattduksbordet, lampan far i golvet och går sönder, digitalklockan blinkar till och slocknar. Tiden upphör att ticka framåt. Med all kraft kastar han det lilla bordet mot fönstret. Glassplitter yr omkring honom. Det är treglasfönster, den inre rutan krossas helt, de andra bara delvis. Hålet i den inre rutan är stort som en fotboll. Han sträcker ut fingrarna mot öppningen och sliter sönder de spruckna glasrutorna med sina bara händer. Det knastrar bakom honom när elden äter sig igenom dörren. Syret som strömmar in genom hålet i fönstret ger djuret bakom honom våldsam kraft och den svarta röken väller fram, förblindar och kväver honom.

Lungorna stramas åt. Han känner medvetandet ryckas från

honom. Kroppen lyder inte längre. Det är som att bli strypt, fast inifrån. Hettan, det hungriga djuret, är nu alldeles inpå. Glöden biter och nafsar i hans kläder.

När elden slukar honom stirrar blicken tomt mot det trasiga fönstret, som nu bara speglar den ljusnande natthimlen. Svagt, svagt hörs ljudet av annalkande sirener.

2

20 JUNI 2023

NYNÄSHAMNSPOSTEN

Brandrisken är alarmerande hög och en enda gnista kan orsaka allvarliga bränder. Nu inför ett stort antal län förbud mot grillning – även i privata trädgårdar.

Det extrema väderläget med höga temperaturer och torrt i skog och mark har tvingat flera länsstyrelser att utöka rådande eldningsförbud. På dessa platser får du nu inte grilla ens på din egen tomt. I Nynäshamn råder sedan klockan 10 på måndagen totalt eldningsförbud.

Lilly Hed sänkte lokaltidningen och lät den glida ner på sätet bredvid.

Krigslida, Tungelsta, Hemfosa. Utanför fönstret svepte pendeltågsstationerna och landskapet förbi. Somrig grönska, men fläckvis såg det mer ut som höst än sommar, tänkte Lilly. Den långvariga torkan hade på många platser dränerat marken, lämnat gräset sprött och gulnat. Lupinerna i diket slokade törstigt. Hon kunde tydligt se varför en enda gnista var ett hot. Vid stationen Segersäng hajade hon till. Ett grått rökmoln avtecknade sig mot himlen ovanför trädtopparna, som för att

illustrera nyhetsartikeln hon just plöjt. Brandmännen måste ha fullt upp, tänkte hon.

Tåget gled vidare, himlen blev åter klar utanför fönsterrutan men utsikten stördes delvis av kladdiga fingeravtryck. Kanske spår av barnfamiljen som lämnat platserna när hon klev på? Människor som var mitt i sin sommaresemester, ständigt på väg mellan badstränder och andra utflyktsmål. Tåget passerade en mörk vägg av tallar och granar. De stod orörliga, inte en vindpust rörde grenarna. Det var bara några få stationer kvar till Nynäshamn och allt det som väntade där. Lilly kände att handflatorna blev lite fuktiga vid den tanken på det, och hon gned dem mot de jeansklädda benen. Hon drog ett djupt andetag och mötte sin egen blick som speglades i den solvarma rutan. Beslutsamma blå ögon. Det skulle bli bra. Det måste bli bra.

Blicken vandrade via den till bristningsgränsen fullpackade resväskan vid hennes fötter till handväskan bredvid henne på sätet, och i den knölade hon ner tidningen. Väskan var i mjuknött läder, en present från hennes mamma Eva. Skulle Lilly ha lutat sig fram och andats in, så hade hon kunnat ana en svag doft av patschuli som dröjt sig kvar i fodret. En souvenir från en mamma som fötts under ett dansande 1970-tal, med blommor i håret, och en vidöppen värld, och tagit festen vidare in i 80-talet. Lilly hade fått namn efter ett firande som aldrig ville ta slut.

Hon tummade lite på ett av spännena, som var slitet av ålder. I ett innerfack stack en tablettkarta fram. Sömntabletterna. Hon hejdade sig mitt i rörelsen och mindes läkarens stränga förmaning, ”max en om dagen”, när hon tagit emot receptet på dem. Det var ett försök utan större hopp, hon hade inte trott att hon någonsin skulle kunna sova igen. Det hade känts som en befängd tanke att hon skulle kunna sluta ligga på helpänn och

lyssna efter ljud, att nätterna skulle erbjuda vila igen. Hon hade varit så trött, och så ledsen. Så less på att fly. Men faktiskt, tablettorna hade fungerat. Det hade varit som att blåsa ut ett ljus. En nödutgång när allt i livet var kaos.

Träden tornade upp sig utanför fönstret, solljuset sken fram och doldes mellan dem i snabba, bländande snärtar. Det hade varit ett annat ljus den där kvällen då hon bestämde sig.

Solen hade färgat rummet orangerött, som om hela himlen brann utanför. Känslan i bröstet hade vuxit, hon måste bort. Så hon hade sökt igenom de utlysta jobben inom kåren. Bläddrat och bläddrat bland tjänsterna, och det fanns gott om dem. Det var ett stort antal kollegor som lämnade yrket nu, många klagade på lönerna och arbetsbördan. Hon hade stannat upp vid en av rubrikerna, klickat in och läst texten. Där. Det var bara sex mil bort. Men kanske kunde det räcka. Kanske kunde hon få ett andrum.

Nu bromsade tåget in med en mjuk knyck som slungade henne ur tankegångarna, och hon spratt till. Dörrarna slogs upp. Redan framme. Hon ryckte åt sig resväskan och handväskan och kastade en hastig blick kring sätet. Inget glömt. Hon närapå ramlade ut genom dörrarna, sekunderna innan de gled ihop igen.

Eftermiddagssolen gassade och fick henne att kisa. Hon hörde ett lågt skratt framför sig, ett vänligt skratt. Lilly lät handväskan kasa ner mot armvecket, höjde handen och skuggade ögonen mot solen. Framför henne stod en uniformsklädd polis med händerna i fickorna. Lilly skärpte blicken. Såg axellångt, ostyrtigt rödbrunt hår som stack fram under uniformsmössan, frikostigt med fräknar över näsan. Lilly placerade henne i samma ålderskategori som sig själv, gruppen några och de trettio, kanske var hon närmare fyrtio. Såg nyfikenhet i blicken som mötte hennes.

”Det är du som är Lilly Hed, va? Vår nyrekrytering? Jag heter Katja. Katja Bromander.”

Hon räckte fram handen. Näven som grep om hennes var stark. Lilly log, för första gången på väldigt länge.

”Ja, det är jag.”

3

POLISSTATIONEN I NYNÄSHAMN skulle på pappret ha sammanlagt trettioen anställda, inräknat chefer och personalen på administrationen. Katja hade frustat i bilen när Lilly frågat om personalstyrkan.

”Säg snarare tjugotre. Vilken enhet inom polisen i Sverige är inte underbemannad? Du är efterlängtd, kan jag säga!”

Men särskilt efterlängtd kände Lilly sig inte när hon väl stod framför sin nya chef. Hittills hade han inte sagt mer än ”Kom in”.

Rummet var litet och fullbelamrat med mappar och pärmar från golv till tak. Lilly noterade en aning roat att lokalpolisområdeschefen uppenbarligen inte fann digital lagring av information tillförlitlig, eller helt enkelt ogillade att slänga utskrifter.

En ytterst enkel akvarellmålning hängde på väggen, kanske gjord i skolan av hans barn. Fönstret stod halvöppet och en försvarlig mängd dammkorn dansade i solljuset. Rummet luktade en aning unket, och fönsterglidan var inte mycket till hjälp. Muggen på bordet framför polisintendent Bertil Strömberg innehöll fem snusprillor med en intorkad hinna av kaffe, trots att papperskorgen stod väl inom räckhåll. Hon stod rak i ryggen, höll händerna knäppta bakom sig och iakttog mannen

vid skrivbordet. Hon gissade att han var närmare sextio än femtio, det kortklippta, stålgrå håret hade höga vikar. Visst var han aningen kutryggig och fårad, men han hade en skarp blick under de buskiga ögonbrynen. Bertil Strömberg bladdrade igenom en bunt pappersark, då och då höjde han på de kraftiga ögonbrynen och såg på henne.

”Lilly Vendela Hed”, sa han till slut och hummade lite för sig själv. ”Du började i Skärholmen. Bra station.”

Hon nickade snabbt. Hans dialekt var skånsk. Bertil Strömberg var alltså inte heller från de här trakterna, hann hon notera innan den genomträngande blicken vändes mot henne igen. Uttrycket i de bruna ögonen var inte kritiskt, men en aning skeptiskt.

”Du har inte legat på latsidan. Du gick från ungdomssektionen på dåvarande länskrim till att bli gruppchef på densamma, till att bli yngsta sektionschef på Nationella operativa avdelningen någonsin. Det var inte alltför länge sedan jag läste stora rubriker om ett fall som du ledde. Du är bara trettiofyra år och har redan skapat dig ett namn inom kåren.”

När han till slut lade ifrån sig pappren var rösten en aning sträv: ”Min fråga är, vad fan gör du här?”

Lillys ögon vidgades en aning.

”Ursäkta?”

Hans blick var oavvänt fäst på henne. Hon rynkade pannan. Händerna släppte sitt grepp bakom ryggen och hon korsade armarna över bröstet.

”Jag är här för att tillträda utredartjänsten, enligt överenskommelse?”

Nu log han, och ett vackert nät av skrattrynkor framträdde vid hans tinningar. Han knackade lätt på pappren framför sig med pekfingeret.

”Jo, men det jag menar är: Varför ville du komma hit? För

att prata med sporttermer, dina meriter säger klart och tydligt att du är en stjärnspelare. Så vad gör du i knatteligan?”

Hon borde självklart ha förstått att den här frågan skulle komma, ändå var hon inte beredd på den. Lilly vek inte undan från hans granskande blick, men bet ihop käkarna en aning. Hon hittade inget bra svar och kastade ur sig första bästa.

”Jag ville ha miljöombyte.”

Han frustade till och höjde händerna som om hon drev med honom.

Lilly tog sats på nytt.

”Min moster bor här. Jag vill vara nära henne, hon börjar bli gammal. Hon behöver mig.”

Mostern, som Lilly aldrig haft särskilt bra kontakt med, hade flyttat till ett äldreboende i Haninge för många år sedan. Men det hade Bertil Strömberg förhoppningsvis inte koll på.

Han studerade henne ett ögonblick. Lilly fick en förnimmelse av hur det måste ha varit att bli förhörd av den här mannen, att svettas inför de obevekliga ögonen. Så sprack hans ansikte upp i ett leende, som om han slutligen löst gåtan.

”Du är inte den första som ledsnat på att vara chef! Helvete vad de staplar på en, och det blir bara värre.” Han väntade inte på att hon skulle bekräfta hans teori utan ryckte bara på axlarna. ”Jaja. Lite praktiskt nu då.”

Lilly slappnade av en aning och kände hur det ryckte lite i mungiporna.

”Yes.”

”Okej, du vet att tjänsten är halva-halva. Halva tiden i radiobil, halva tiden som utredare. Sex veckor ute, sex veckor inne, är vad jag tänker mig. Emellanåt kan det bli något ströpass åt endera hållet. Du börjar ute. Första passet 15.00 imorgon.”

Ansiktsuttrycket blev en smula ursäktande.

”Och du var okej med att vi lägger din semester senare i

höst? Vi har haft ett jävla sjå att få ihop den här sommaren.”

Hon nickade. Visst skrek kroppen efter vila, men mest av allt behövde hon bli sysselsatt. Distraherad.

Han log en smula lättat.

”Det blir inga stora rubriker i det här området, det är det vanliga småbuset, inbrotten och hemmabråken ...” Han höjde handen, drog den över det korta, sträva håret på huvudet. ”Men du missade precis något som kunde ha blivit riktigt jävligt. Villan brann ner för familjen Robertsson i Segersäng, och det har rykt och bolmat i flera dagar efteråt, brandkåren och markägarna har slitit som djur med att eftersläcka och säkra upp. Men vi hade en jävla tur att inte elden fortsatte hitåt. Kenneth Robertsson skulle ge sig på dammodling av öring och röding på fritiden, så det var stora ytor som var täckta av vatten runt om huset. Annars hade det varit kört, mildt sagt, för det är torrt som i helvetet. Räkna med att behöva höra en del käftande om grillförbudet, vi får mycket samtal om det. Grannar ryker ihop.”

Han log åt sitt eget ofrivilliga skämt, fortsatte:

”Du har redan träffat Katja, hon visar dig runt sedan.”

”Det blir bra”, log hon.

”Ja, det var väl allt då”, sa han avslutande.

Han muttrade:

”Jag förstår inte hur jag ska hindra dig från att dö av tristess här.”

Mannen framför henne förstod inte att han beskrev en räddning för Lilly. En ljusglimt i ett totalt mörker. Den här lugna lilla tätorten var hennes nödutgång. Att stanna i Stockholm skulle ha inneburit att långsamt gå i bitar, att låta mörkret dra ner henne helt och hållet. Att bli sjukskriven var inte ett alternativ. Här kunde hon börja om. Det måste gå.

4

11 juni 2001

Dom var här igen. Kasta sten på mej.

Händerna darrade. Handstilen blev mer ostadig än vanligt. Han gjorde en paus i dagboksanteckningen och tittade ut genom fönstret medan han tänkte på det som hänt. Den första stenen träffade honom i nacken. Grus från hans egen infart. Knappt större än en fingerborg. Men kastet var hårt, och han rätade på den värkande ryggen, släppte ifrån sig grepen och spanade omkring sig. Det var dödstyst. En kråkas hesa kraxande bröt av mot stillheten, men inga andra ljud hördes. Ingen syntes till. Kanske var det allt den här gången.

Han återgick till arbetet. Rensade bort ogräs, maskrosor som letat sig ner i potatislandet. Han arbetade metodiskt, noggrant. Lämnade bara kvar vacker, fuktig, svart mull och skira plantor på väg upp.

Det var ett arbete som alltid fick honom att sjunga lite för sig själv, ett nynnande om inget särskilt. Om potatis som gro. Sjukersättningen krympte, han hade mindre att röra sig med, så allt han kunde odla själv var till hjälp. Även om han visste att det också kostade, men det var ett arbete som i alla fall skänkte glädje. Han satte frön och såg resultatet. Han klarade det själv.

Plötsligt brände det till i ryggen när nästa sten träffade honom, hårt. Den var större, och slog rätt mot benet i skuldran. Han flämtade till när smärtan ilade genom kroppen, rätade på ryggen igen och trevade med fingertopparna över axeln. T-shirten från Samhall hade gått sönder. Han synade sin hand. Det var blod på fingrarna. Det hade gått håll. Nästa sten kom farande och slog ner alldeles intill honom. Så ytterligare en. Den var större. Hade den träffat honom i huvudet hade det kunnat gå riktigt illa. Han måste in. Han höjde händerna till skydd och sprang ostadigt hukande mot verandadörren. Ytterligare en projektil kom farande, studsade på stenplattorna och gled in under träbordet som stod där.

Han fick klumpigt upp dörren och skyndade sig in. Händerna skakade när han drog igen dörren. Hjärtat slog så hårt att det gjorde ont. Stenarna smattrade mot träkarmen runt rutan. Det sista han hörde innan han fick igen dörren var deras gälla skratt.

ÅRET ÄR 2023 och en brutal värmebölja plågar världen med torka och bränder. I Kalifornien har över hundra personer dött i våldsamma skogs- och markbränder och det brinner på över femtio platser bara i Sverige.

Utredare Lilly Hed vid Nynäshamnspolisens har nyligen lämnat en spikrak chefskarriär i Stockholm för att söka lugnet vid kusten. Idylliska Nynäshamn ska bli hennes räddning från en destruktiv och mörk livssituation. Men även här börjar det brinna och brandkårens resurser är svårt ansträngda. Vad som först framstår som olycksbränder visar sig dölja något betydligt värre, och Lilly får anta större utmaningar än hon väntat sig.

300 grader är en klimatthriller om vad som kan hända en het sommar och om hur eld inte bara dödar skoningslöst utan också effektivt undanröjer bevis. Det här är den första boken i serien om polisutredare Lilly Hed.

ISBN 978-91-89051-11-9

9 789189 051119

**ROMANUS
& SELLING**